

nowe horyzonty edukacji filmowej

CYKL | FILMOWE PODROŻE
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 1-3

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Marcin Majkut

FILM | „JAKUB, MIMMI I GADAJĄCE PSY”, reż. E. Janson

Ze względu na wyjazd służbowy taty, Jakub musi spędzić tydzień u swojego wujka i kuzynki Mimmi, mieszkających w starej i zaniedbanej dzielnicy miasta, zwanej Maskachka. Chłopiec poznaje i zaprzyjaźnia się z nowym miejscem, autochtonami, w tym z gromadą psów, które mówią ludzkim głosem. Kiedy okazuje się, że ta dziwna dzielnica ma zostać rozjechana przez buldożery i przebudowana, a tym samym to miejsce bezpowrotnie utraci swój unikalny klimat, Jakub i jego nowi przyjaciele ruszają do walki o Maskachkę. Historia o rodzącej się przyjaźni, dbaniu o unikalne miejsca i umiejętności pokonywania przeszkód, dzięki zabieraniu głosu w ważnych społecznie sprawach.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- Twój głos ma znaczenie, czyli dlaczego warto być aktywnym członkiem społeczności
- Przyjaźń z ludźmi i ze zwierzętami
- Dbanie o siebie nawzajem

Twój głos ma znaczenie, czyli dlaczego warto być aktywnym członkiem społeczności

Dojrzewanie do podejmowania aktywności społecznej wydaje się być centralnym motywem historii o Jakubie. Śledząc perypetie bohaterów filmu, widzowie będą mogli zapoznać się z wzorem na skuteczne działanie obywatelskie, w którym wyeksponowane są jego kluczowe elementy. Po pierwsze, podejmowanie inicjatywy. Społeczność Maskachki żyje własnym, spokojnym rytmem i nie zabiera głosu w sprawie czekających ją zmian. Nie znamy powodu bierności tutejszych mieszkańców, być może jest nią brak biegłości w społecznej dyplomacji, albo też niskie poczucie wpływu na swój los. Zmiana postawy autochtonów pod wpływem Jakuba stanowi punkt zwrotny w obrocie spraw. Posługując się twardymi, racjonalnymi argumentami (przestrzeń gatunków zagrożonych, to jest mówiących ludzkim głosem psów) społecznicy są w stanie zmienić stanowisko dewelopera i zachować unikalny charakter miejsca.

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

Kolejnym niezbędnym czynnikiem skutecznej aktywności społecznej jest jedność społeczna i dbanie o wspólne sprawy. Tę troskę o los innych widzimy wśród mieszkańców Maskachki od samego początku, jak się okazuje wystarczy ją tylko odpowiednio ukierunkować. Boss, lider gadających psów, gdy zostanie do tego przekonany, włączy się w ratowanie dzielnicy z równym zaangażowaniem, co w poszukiwaniu zaginionej koleżanki. Jak zdają się mówić twórcy filmu, gdy działamy razem jako jedna drużyna łatwiej nam rozwiązywać problemy – czasem wystarczy uświadomić innym, że mamy wspólny problem do rozwiązania.

Film może stanowić inspirację dla przyszłych aktywistów, przejętych problemami swojego otoczenia. Pokazuje szerszą perspektywę związaną z urbanizacją miast i działalnością człowieka w sferze ochrony środowiska i zjawisk kultury. Uważliwia widzów, młodych i starszych, na korzyści z podejmowania działań społecznych i edukuje ich w zakresie prawa jednostki do aktywnego włączania się w nie, pozytywnie wpływając na kształtowanie się postaw świadomego obywatela.

Pytania: Jakie pomysły mają Mimmi i Jakub na przeciwstawienie się zmianom dokonywanym przez ekipę budowlaną, które z nich są skuteczne? Jak zachowują się mieszkańcy Maskachki? Czy zachowanie Eagle'a, który został ochroniarzem budowy, jest nieakceptowane? Dlaczego mieszkańcom Maskachki tak ciężko jest walczyć o swoje miejsce? Jak zmienia się Maskaczka po ujawnieniu informacji o gadających psach? Jak zmienia się odbiór tego miejsca?

Przyjaźń z ludźmi i ze zwierzętami

Wprowadzenie postaci gadających psów w filmie otwiera nowe możliwości pokazania tego, jak – zdaniem twórców – wygląda nawiązywanie przyjaźni pomiędzy zwierzętami a ludźmi. Po przyjeździe do Maskachki Jakubowi bardzo trudno jest otworzyć się na nowy świat. Dogadywanie się z Mimmi idzie topornie, podobnie jak rozumienie otaczającej go rzeczywistości. Poznanie Bossa i innych psów odmienia postawę Jakuba, który zaczyna dobrze się czuć w ich otoczeniu. Psy i chłopiec od początku czują między sobą nić porozumienia, jednak dochodzenie do naprawdę głębokich relacji następuje stopniowo, dzięki wzajemnemu oswajaniu się i wspólnemu doświadczaniu istotnych wydarzeń.

Poprzez obdarzenie psów umiejętnością mowy, twórcy filmu niejako zrównują zwierzęta i ludzi w kompetencjach związanych z nawiązywaniem i podtrzymywaniem kontaktu. W tej opowieści psy są pełnoprawnymi członkami społeczności, podobnie jak ludzie. Taka ilustracja może rozwijać szacunek wobec zwierząt, który z kolei wzmacnia nasz etyczny kręgosłup, empatię, wyczuła na problemy słabszych. Bycie w relacji ze zwierzętami rozwija naszą wrodzoną wrażliwość.

Relacja z psem ma jeszcze inny specjalny wymiar. Pies, wchodząc w relację ze swoim właścicielem, staje się jego wiernym towarzyszem i najlepszym. Będzie za nim stał bezwarunkowo. Takich zachowań trudno doszukać się w relacjach pomiędzy ludźmi, którzy mogą mieć odmienne oczekiwania, czy wyznawać inny system wartości. Nawet najlepsi przyjaciele mają swoje chwile zwątpienia. Psy nie mają ich nigdy, nawet kiedy zostają porzucone przez swoich opiekunów.

Pytania: Jak psy dbają wzajemnie o siebie? Czy relacja pomiędzy psami a Jakubem jest podobna do tej pomiędzy Mimmi a Jakubem? Czy nawiązywanie przyjaźni Jakuba z innymi jest proste czy skomplikowane? Co decyduje o nawiązaniu głębokiej relacji, jaki warunek musi zostać spełniony? Co dają sobie wzajemnie psy i Jakub?

Dbanie o siebie nawzajem

Przewijający się w „Jakub, Mimmi i gadające psy” wątek pomagania sobie nawzajem przekłada się na bardzo pozytywny przekaz filmu. Jak zobaczymy, dbanie o siebie może wyrażać się poprzez drobne akty pomocy, takie jak naprawa deskorolki, czyszczenie ubrania, czy też znalezienie zagubionej skarpetki, ale też dużo bardziej poprzez dostrzeganie innych w swoim otoczeniu i poczucie odpowiedzialności za ich dobrostan. W toku akcji jesteśmy świadkami wielu przejawów troski o innych, jak też tego, w jaki sposób okazywanie sobie życzliwości i pomocy wzmacnia i rozwija relacje. Czy to Boss reagujący na zniknięcie Snowy, czy to Jakub rozwieszający plakaty z informacją o poszukiwaniach, walczący o zaprzestanie prac budowlanych, czy to w końcu Eagle przyjmujący Jakuba pod swój dach – wszyscy oni czerpią siłę i poczucie bezpieczeństwa z dbania o innych. Skupienie się na tych prospołecznych, altruistycznych pobudkach bohaterów może być pożywką do wielu pozytywnych refleksji.

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

Pytania: Jak bohaterowie filmu pomagają sobie nawzajem? Czego uczą się o sobie samych bohaterowie, pomagając innym? Czy dbanie o innych zmienia nastawienie do świata? Jak można opisać dbanie Bossa o swoją paczkę? Czy Manny Pie również przejawia aktywność w pomaganiu Maskaczce, po ujawnieniu informacji o psach, które mówią?